

MISIONÁŘ MALOMOCNÝCH

2014/3

LIKVIDACE LEPRY / Společenství pomocníků misijních leprosárií

Uvnitř: Nový projekt LL ■ Libéria – rehabilitační středisko ■ Historie lepry ■ CBR v Kolumbii

Bogotá, hl. město Kolumbie

Milí přátelé Likvidace lepry (LL),
dostává se k Vám zvláštní číslo Misionáře malomocných, které je výhradně věnováno novému projektu Likvidace lepry. Již přes osm let působíme ve spolupráci s našimi partnery v Kolumbii, a podobně jako v Libérii jsme od letošního roku převzali větší díl zodpovědnosti i za další střediska: Cienaga de Oro a Sincelejo (v severní Kolumbii). Tímto krokem se opět a zase potvrzuje, že i z mála je možné vykonat mnoho dobrého a že rodina dárců LL, skrze jednotlivé menší dary, dokáže nakonec významně podporovat uvedená střediska malomocných. Chceme Vám tímto s uznáním poděkovat za všechny projevy Vaší dobroty, která pro mnohé znamená záchranu či zkvalitnění jejich života.

Kajetán Eliáš

POMOZTE JIM ŽÍT!

www.lepra.cz

Nový projekt LL – Cienaga de Oro

Matka Gladiz rozdává balíček s léky, palmovým olejem, očními kapkami a obvazy.

Přibližně 900 km severně od hlavního města Bogoty se nachází místa Sincelejo a Cienaga de Oro, kde komunita Sester Františkánek založila misi. Jedná se o řád založený ve Švýcarsku - Františkánské misionářky od P. Marie Pomocnice křesťanů (Maria Auxiliadora).

V Sincelejo je momentálně evidovaných 329 osob zasažených leprou (v léčebném procesu nebo žijící s následky onemocnění) a v Cienaga de Oro se pak jedná o 334 osob. Projekt LL je součástí projektu CBR (komunitní rehabilitace), který je řízen naší partnerskou organizací (více na poslední straně).

Přítomnost křesťanské služby (a lásky) poskytuje tomuto místu něco navíc, jistou přidanou hodnotu! Projevuje se zde patrný rozdíl mezi rozvojovým projektem (jako takovým) a misí, kdy jednak je na příjemce

pomoci kladena podmínka jeho spoluúčasti, ale současně se pomáhá a nezapomíná na nejchudší, kteří nedisponují požadovanou vlastní spoluúčastí. Pomáhat se prostě má, je to vlastně normální, a na tomto místě to platí dvojnásob.

Ve spolupráci s CBR vzniká podpora pro místní, ať už se jedná o podporu malozemědělců či servisu jízdních kol (důležitý místní dopravní prostředek), rozvoj chráněných dílen apod. Vyléčit malomocné už není jediným cílem pomoci, ale je zde snaha uvést (vyléčené) malomocné zpět do života, tzn. bojovat se stigmatem společenského vyloučení, které nemoc postiženým stále přináší.

Pro nás je důležité mít za partnery nejen profesionály, kteří rozumí rozvojové činnosti projektu, nýbrž i ta-

kové spolupracovníky, kterým nejsou lhostejné podmínky života mnohých jednotlivců nesplňující kritéria rozvojové pomoci, ale přesto jim jejich dobro není lhostejné.

Sincelejo je proto místem, kde nacházejí své útočiště všichni lidé z okolí, mladí i staří, nemocní i uzdravení, lidé s handicapem způsobeným leprou, a dokonce i (školní) mládež, která tam jezdí na duchovní cvičení. Toto místo je hřejivým bodem uprostřed chudoby a problémů, které se sebou chudoba zákonitě přináší.

Ačkoli se jedná nepochybně o potřebný projekt, hrozilo, že po roce 2015 bude ukončen – a to z důvodu nedostatku financí. Likvidace lepry se tak stává jakýmsi patronem (a současně zachráncem) tohoto místa.

Villa Bernarda

LIBÉRIE – rehabilitační středisko v Gantě

Pomozte s bojem proti EBOLE

V těchto dnech můžeme často číst (i slyšet) poplašené zprávy o Libérii. Bohužel, faktické informace, jak se nemoc např. projevuje a jak jí předcházet, jsou často redukovány na rovnici: Libérie = Ebola = smrt. Přesto můžeme (Bohu díky) říci: „virus ebola se nyní v blízkosti Ganty nevyskytuje“. Naše středisko je této pohromy ušetřeno (v létě byl v blízké nemocnici evidován pouze jeden pacient), přesto se naši místní spolupracovníci nedávno zúčastnili školení týkající se práce s pacienty postiženými ebolou. Stigma nemoci je cítit v celé zemi, strach místních obyvatel způsobený mimo jiné i nevědomostí a pověrami,

zapříčinil i dočasné přerušení Field tripů (aktivní vyhledávání pacientů). Naši pracovníci jsou buď odmítáni, nebo vystaveni hrozbě útoku.

V samotném středisku byl zaznamenán nárůst pacientů s TB a leprou, kteří tak potřebují pomoc v době, kdy zemí prochází strach a děs z nemoci ještě nebezpečnější. Není těžké si domyslet, že člověk nemusí být ani přímo postižen touto strašlivou nemocí, ale přesto je zasažen dopady a opatřeními týkající se boje s touto zákeřnou nemocí. LL uvažuje o zřízení veřejné sbírky na podporu osob žijících v oblastech zasažených ebolou.

Historie lepry v Kolumbii

Neexistují důkazy o tom, že by se lepra na území dnešní Kolumbie vyskytovala v době před kolonizací. První zaznamenané případy malomocenství se objevily u osob, které si toto onemocnění pravděpodobně přivezly odjinud, zejména ze Španělska a z Afriky.

Se stavbou prvního leprosária na území Kolumbie bylo započato již na počátku 17. století. V kolumbijském městě Cartagena bylo založeno leprosárium „San Lázaro“, první nemocnice pro malomocné v Kolumbii (i v celé Jižní Americe). Protože kolonie byla umístěna v blízkosti centra tohoto přístavního města, byla později přemístěna na jeden z pahorků za městem, který byl pojmenován San Lázaro (nemocní leprou byli v té době označováni jako „lazaríní“).

V roce 1785 bylo započato s výstavbou nové kolonie pro nemocné na nedalekém tichomořském ostrově Tierrabomba. V místě zvaném Caño del Oro vzniklo leprosárium, které fungovalo nepřetržitě od roku 1790 až do poloviny padesátých let 20. století, kdy byli pacienti převezeni do leprosária v Agua de Dios (o tomto významném místě budeme informovat v zimním Misionáři malomocných).

Co se týče postavení nemocných, první opatření týkající se malomocných vycházela z předpokladu, že nemocné leprou je třeba koncentrovat na určených místech. Nemocným však mělo být na druhou stranu zákonem garantováno jejich místo ve společnosti. V roce 1833 byl přijat zákon, kterým kolumbijská vláda začala zřizovat leprosária v zemi. Současně však bylo zavedeno poměrně přísné pravidlo, kdy neohlášené onemocnění leprou (včetně případu ve vlastní rodině) bylo považováno za trestný čin, za který hrozilo vězení. Malomocní byli i násilně koncentrováni v leprosáriích, kde často ztráceli svou bývalou identitu. Podobná opatření sice významně napomohla ke snížení výskytu lepry a usnadnila identifikaci nemocných, přesto rozbila mnoho rodin, životů a vytvořila prostor pro následnou diskriminaci nemocných.

Lepra často působí nezvratné poškození nervových zakončení u končetin. Jedinou odpovědí je: NEVZDAT SE!

V 60. letech 20. století kolumbijská vláda s ohledem na vývoj statistik definovala lepru jako chorobu, jejíž výskyt v zemi je již pod kontrolou. Postupně byly zavedeny podpory pro výživu nemocných (obdoba našeho invalidního důchodu), díky čemuž bylo postavení malomocných ukotveno i v sociálním systému země. Výzvou do budoucna však zůstává zapojení (opětovné začlenění) takto postižených do pracovních aktivit a zajištění volno časových aktivit.

**Pacientka žijící
v Agua de Dios.**

CBR v Kolumbii

Likvidace lepry se podílí na podpoře léčby lepry a TB v Kolumbii již delší dobu, ale od roku 2014 se zapojila do přímé podpory projektů CBR (komunitní rehabilitace). Hlavní úkol CBR, nebo-li projektu komunitní rehabilitace, do sebe zahrnuje dvě základní roviny pomoci.

První spočívá v přímé podpoře lidí, kterým lepra vstoupila do života, a kteří v důsledku strachu z této nemoci byli a jsou ve společnosti diskriminováni. V současné době působí CBR v devíti městech, kde usiluje stigmatem nemoci postižené lidi znovu začlenit do života společnosti, a to podporou chráněných dílen, zpřístupněním a usnad-

něním pracovních příležitostí, lepší dostupností lékařské péče a šířením osvěty, která by měla usnadnit pozitivnější vnímání této problematiky.

Druhý úkol (nebo aspekt) projektu CBR spočívá v pomoci „být slyšet“. V Kolumbii již není hlavním tématem vyléčit malomocného, ale stává se jím problematika následné péče o život vyléčeného pacienta. Malomocní mají totiž status handicapované osoby. Proto v Kolumbii nedávno vznikla asociace s názvem Felehansen, která zastřešuje a sdružuje všechny (původně) malomocné a pomáhá jim, aby jejich hlas ve společnosti byl více slyšen a jejich práva byla uplatňována. CBR také vypomáhá na rovině administrativní, jakožto projekt vázaný na Evropu, těší se větší autoritě před místními úřady, a tudíž dokáže tímto způsobem zvýšit tlak na státní správu ve prospěch lidí postižených leprou.

Matka Gladiz přijala sošku Pražského Jezulátka s velkým nadšením

Chráněná dílna, Bogota

Výroba odlitku pro obuv

KONTO LL

Likvidace lepry,
Josefská 43/4, 118 00 Praha 1
č. účtu: u FIO banky
2400259272/2010

starý (stále platný) účet: 189914227/0300

**MISIONÁŘ
MALOMOCNÝCH**

Vydává: Likvidace lepry,
Josefská 43/4, 118 00 Praha 1

Misionář malomocných je vydáván jako neperiodická tiskovina se souhlasem Ministerstva kultury, ev. č. E6706.

Tel. 222 514 201, e-mail: LL@likvidacelepry.cz
Texty, redakce: Vojtěch Eliáš, Lubomír Hajas, grafika: Lucie Vodičková

K volnému šíření

www.lepra.cz